

Notulen van de vergadering van de Ministerraad op 2 jan. 1952
*'s Middags te 1.30 uur aangevangen, Trêveszaal.

Aanwezig: De Minister-President Drees en de Ministers Albregts, Beel, Van den Brink, Liefstinck, Mansholt, Mulderije, Rutton, Peters, Staf, Teulings, In 't Veld, en Wemers (Minister Joekes is wegens ziekte afwezig).

Tevens zijn aanwezig de Staatssecretarissen Blom, Götzen en (bij punt 13) Muntendam, alsmede (bij punt 10) de Algemeen Vertegenwoordiger van Suriname, Mr.Dr. R.H. Pos.

Secretaris: Wegens ziekte van Drs. J. Middelburg, Jhr.Mr. A.J.M. van Nispen tot Pannerden, Wnd. Secretaris.

De *Minister-President* opent de vergadering met een kort woord, waarin hij de leden persoonlijk met hun gezin veel voorspoed en geluk in het komende jaar toewenst, dat zij zeer in het bijzonder ten behoeve van het land vruchtbaar werkzaam mogen wezen.

De *Raad* besluit Minister Joekes en Drs. Middelburg in antwoord op hun Nieuwjaarswensen de beste wensen voor een spoedig herstel te zenden.

1. *Notulen van de vergadering van 22 December 1951*

---

c. *Opmerking naar aanleiding van punt 3b (incidenten betreffende de Blitar en Talisse)*

De *Minister-President* deelt mede, dat de heer Welter vragen heeft gesteld over het niet tijdig waarschuwen van het SS Talisse. Minister *Peters* en Staatssecretaris *Blom* verstrekken de Raad enige gegevens over de besprekingen en telegramwisseling, welke aan het aanhouden van de Talisse vooraf zijn gegaan. Voor de beantwoording van voornoemde vragen zal de voorgeschiedenis ter zake nog eens nauwkeurig worden nagegaan.

---

3. *Uniezaken*

a. *Besprekingen met Prof. Supomo (Zie notulen MR d.d. 22-12-1951, punt 3 b. #Zie ook notulen MR 7/1/52, punt 1b en punt 3.)*

De *Minister-President* oppert de gedachte in een schrijven aan de Indonesische delegatie en – Regering vast te leggen, dat de besprekingen over de Unie en Nieuw-Guinea geen aanvang kunnen nemen, zolang niet van Indonesische zijde een antwoord is ontvangen op het protest tegen het aanhouden van de Blitar en Talisse. In de *Raad* werd er op gewezen, dat ook de HC in Indonesië in die richting adviseerde en dat het gewenst is aldus het Nederlandse standpunt vast te leggen in verband met mogelijke toekomstige moeilijkheden of ten behoeve van de verantwoording van het beleid te zijner tijd. Aan de wenselijkheid van dit voorstel werd getwijfeld, omdat enerzijds vaststaat, dat bij Prof. Supomo c.s. geen onzekerheid bestaat over de reden van het uitstel van de besprekingen en anderzijds een dergelijk schrijven de indruk wekt voor het scherp stellen van de situatie. Minister *Peters* merkt in verband met de suggestie de kwestie van het Uniehof te brengen bovendien op, dat moeilijk van een geschil kan worden gesproken, zolang nog geen antwoord van de Indonesische Regering is ontvangen op de vraag over het waarom van de aanhouding van de schepen.

Meer in het bijzonder de Ministers *Peters*, *Wemmers* en *Mansholt* zeggen de behoefte te gevoelen zo spoedig mogelijk over de impasse, waarin de besprekingen dreigen te geraken, heen te komen. De vraag wordt opgeworpen of de besprekingen over de herziening van de Unieovereenkomsten niet zouden kunnen aanvangen, nu de incidenten met betrekking tot de wapenleveringen – om de argumentatie daaraan verbonden – slechts besprekingen van de Nieuw-

Guineakwestie beletten. Hiertegenover wordt aangevoerd, dat niet alleen de besprekingen zijn opgeschort, omdat de Indonesische pers de aanhouding heeft toegelicht met het betoog, dat Nieuw-Guinea, tot Indonesisch grondgebied behorend, niet van wapens mag worden voorzien dan met goedvinden van de Indonesische Regering (aldus een ordinantie van 1949), maar dat ook is aangevoerd, dat de besprekingen zouden strekken tot algehele verbetering van de wederzijdse betrekkingen en deze incidenten daaraan in de weg staan. Het is thans onmogelijk blijk te geven van een zeker ongeduld door alsnog aan te bieden de besprekingen te beginnen. Dit zou bovendien ten gevolge hebben, dat de beantwoording van het protest nog verder wordt uitgesteld. Nog werd de gedachte geopperd of dan niet de BEB de besprekingen over het handelsaccord zou kunnen aanvangen. Minister *Van den Brink* zegt toe dit te zullen overwegen, maar prima vista hiertoe weinig geneigd te zijn, omdat vanuit handels-politiek oogpunt een dergelijke voortijdige opening van de besprekingen voor Nederland niet gunstig is.

De *Raad* besluit de verder ontwikkeling af te wachten en vooralsnog geen bijzondere stappen te ondernemen.

Bij de bespreking van het voorgaande merkte de *Minister-President* nog op, dat de Indonesische delegatie contact heeft opgenomen met de Ambonezen ter bespreking van de reeds vroeger geuite mogelijkheden om de Zuid-Molukken en Nieuw-Guinea te verenigen tot een daerah.

Staatssecretaris *Blom* deelt in verband met een vroegere opmerking in de *Raad* – dat het zenden van wapenen waarschijnlijk een routinekwestie was – mede, dat het ditmaal de eerste keer was, dat deze wapenzendingen op het manifest werden vermeld; de mogelijkheid bestaat, dat de Scheepvaartmaatschappijen het achterwege laten daarvan zelf hebben bevorderd. De Staatssecretaris deelt mede, dat dit punt nog verder zal worden onderzocht.

b. *Stipulering van het doel van de besprekingen met Prof. Supomo*

Minister *Peters* deelt mede, dat hij er voor geporteerd is in een schrijven aan Prof. Supomo uiteen te zetten, dat uit de Indonesische houding met betrekking tot de aanvang van deze besprekingen Nederland meent te mogen afleiden, dat de Indonesische Regering de mogelijkheid ziet van verbetering van de verhouding Nederland/Indonesië, ook indien ten aanzien van Nieuw-Guinea geen overeenstemming wordt bereikt; aanvankelijk zouden de besprekingen hoofdzakelijk over herziening van de Unieovereenkomsten gaan. De Nederlandse Regering heeft, omdat de standpunten ver uiteen lagen, afgeraden reeds de besprekingen aan te vangen; niettemin heeft de Indonesische Regering daarom verzocht en heeft Nederland er zich bij neer gelegd. Spreker acht het gewenst meer in het bijzonder voor de binnenlandse politiek dit punt nog eens schriftelijk – zonder een vraag ten deze te stellen – vast te leggen. De *Raad* besluit, dat Minuor en Buitenlandse Zaken over de tekst overleg zullen plegen.
